

Predikan på den Helige Mikael's dag 3 oktober 2021. "Änglarna"

Lukasevangeliet 10:17-20

De sjuttio två kom glada tillbaka och sade: "Herre, till och med demonerna lyder oss när vi uttalar ditt namn."

Han svarade: "Jag har sett Satan slungas ner från himlen som en blixt."

Ja, jag har gett er makt att trampa på ormar och skorpioner och att stå emot fiendens hela styrka, och ingenting skall skada er.

Men gläd er inte över att andarna lyder er, utan gläd er över att era namn är upptecknade i himlen."

Vi har lyssnat till tre lite märkliga texter om änglar, drakar och demoner. Mustigt språk, obegripligt språk och kanske lite skrämmande språk.

Jag måste erkänna att jag är inte särskilt bra på det här med Änglar&Demoner. Jag har sett filmen med Tom Hanks i huvudrollen och tyckte väl att den var sådär. Jag har aldrig spelat rollspel eller TV-spel och är därför inte så hemma på det kända svenska spelet Drakar&Demoner.

Visst det är lätt att se likheter och beröringspunkter mellan de gamla berättelserna och populärkulturen och det är bra. När begreppen hamnar i någon slags Fantasy-genre så är de hanterbara och kan till och med vara spännande.

Men när begreppen och företeelserna, änglar och demoner, hamnar i förståelsen av verkligheten så är det inte lika enkelt.

Och inte heller då de blir delar av den kristna tron.

Då reses, i alla fall för mig och i alla fall initialt, frågor om vad som är sanning och verklighet.

Vad ska man tro på och varför? Frågor som kan leda till avfärdande. Frågor som kan leda till blind övernaturlig tro. Frågor som oftast inte berör oss men nu är det ju Mikaelidagen och temat är Änglarna och då blir det ofrånkomligt. Att frågorna på djupet är svåra har visat sig många Mikaelidagar genom att det svåra har blivit till käcka och glada Änglasånger och barnen, barnen, har fått rita Änglar och kyrkan har bäddats in i gullighet.

Men texterna vi läst har ju inget med sådant att göra, texterna handlar om ondska och godhet, om kamp och om makt.

Finns det ens änglar och demoner? På riktigt!

Egentligen har jag inga problem med att änglar skulle finnas, så länge jag slipper förklara dem och så länge jag slipper förstå. Men som ett gott fenomen som kan uppfattas som stöd i en svår situation kan jag tycka att änglar är både bra och

välkomna. Men finns dom eller är det ett förhållningssätt till det obegripliga och till skeenden vi inte förstår?

Demoner har jag långt svårare med när det kommer till någon slags eventuell faktisk existens. För på samma sätt som änglar har en utgångspunkt och härkomst i Gud, som jag tror på, så har väl demoner på liknande sätt en utgångspunkt och härkomst i Djävulen, som jag inte tror på.

Därför blir det enkelt att avfärda demoners fakticitet men lite svårare att avfärda änglars fakticitet, vilket kanske skulle vara en rimlig konsekvens i alla fall i relation till en dualistisk kamp mellan ont och gott.

Så här långt har predikan idag varit identisk med den predikan jag höll här i denna predikstol för tre år sen.

Jag tyckte början var så pass bra och fortfarande stämde väl med mina tankar och min förståelse så jag kunde reprisera den.

Men när jag läste resten av min predikan var den inte lika intressant och bra. Eller kanske snarare, när jag läste resten av min predikan från då så märkte jag att jag hade funderat en hel del på Änglarna sen dess och ett annat synsätt har blivit viktigt för mig.

Jag har läst evangelietexten fram och tillbaka ett antal gånger och jag har letat efter Änglarna. Men jag hittar dem inte.

Jag hittar demoner och satan, ormar och skorpioner men inga änglar.

Och jag tror att det är som det ska vara.

Det är med änglar lite som med såpbubblor, när man tycker att man fått tag i dem eller fått grepp om dem så försvinner de.

Man ska inte få grepp om Änglarna. Om de finns så ska de bara få finnas. I predikan för tre år sedan tyckte jag att jag gick ganska långt när jag skrev *Egentligen har jag inga problem med att änglar skulle finnas, så länge jag slipper förklara dem och så länge jag slipper förstå.*

Nu tre år senare har jag landat i att *jag tror inte på änglar* men med ett oerhört avgörande tillägg... *men det struntar dom nog i.*

Jag tror inte på änglar men det struntar dom nog i

Den slutsatsen och den formuleringen kom i samband med att jag satt och skrev en låt sommaren 2019, ni ska få höra Linda Valtersson sjunga den lite senare i gudstjänsten. I låtskrivandet försökte jag få fatt i hur våra fyra årstider påverkar mig. Och en stark längtan.

Det blev en låt om **att** hur bra och vackert det än kan vara runt oss, som nu med höstens oemotståndliga färgprakt, så finns det alltid det som skaver, som oroar. Med Mikaelsdagens tema och innehåll så kan det beskrivas som att kampen mellan ont och gott pågår både oavsett och på grund av yttre omständigheter. Det är som det vore en ständigt pågående kamp och visst vi kan slippa den om vi sticker huvudet i sanden men om vi verkligen vill leva så kommer vi inte undan den.

Och mitt i låtskrivandet där årstidernas olikheter speglade människans inre och samtidigt tydliggjorde det svåra; *det som gnager; minnen, oro, ålder, kropp och själ* så kom alltså en obändig längtan att mitt i det svåra, mitt i kampen få möta någon... *någon som utan förbehåll vill väl.*

Och det var ungefär där i låtskrivandet som det slog mig att jag inte tror på änglar. För det är helt ovidkommande om jag, om vi, tror på änglar eller inte. Vi kan inte frammana änglar med vår tro. Antingen finns dom och gör det dom är bäst på eller så finns dom inte. Det har inte med oss att göra. Så då blev refrängen i sången *Jag tror inte på änglar men det struntar dom nog i. Jag vet inget om Gud och så kommer det förbli.*

I min värld och i min tro och tanke så ser jag en risk att en starkt uttalad tro på änglar, leder till en förväntan som gång efter annan blir till besvikelse, en besvikelse som kan leda till allvarliga tvivel och kanske till och med till otro.

På det viset kan en alltför uttalad tro och förväntan på änglar bli kontraproduktiv. Nej, låt änglarna vara det de är, göra det de gör. Och så är vi de vi är och gör det vi gör.

Och finns de, Änglarna, så har de fullt upp med sitt oavsett vår tro.

När jag i mitt låtskrivande den där gången fokuserade på förhoppningen att möta *Någon, som utan förbehåll vill väl*, så har den frasen idag en pendang i evangelieberättelsen. I berättelsens sista rader. När Jesus har tagit udden av lärjungarnas entusiasm och iver genom att säga *Jag har sett Satan slungas ner från himlen som en blix. Ja, jag har gett er makt att trampa på ormar och skorpioner och att stå emot fiendens hela styrka, och ingenting skall skada er. Men gläd er inte över att andarna hyder er, utan gläd er över att era namn är upptecknade i himlen.*

Gläd er över att få möta Någon, som utan förbehåll vill väl.

Gläd över att era namn är upptecknade i himlen.

Gläd er över att ni har en hemvist nu och här, där och sen, en hemvist i denna Någon som vi kallar Gud.

Gläd er över att mitt i, ja mitt i, den kamp livet kan vara, blir ni mötta av Någon som utan förbehåll vill väl, någon som har skrivit upp era namn på listan över människor värda omsorg nu och i all evighet.

Och detta gäller alla!!!

Gör det det?

Om det gör det, vad gör då den insikten eller åsikten med vår syn på andra människor och kanske särskilt dem vi inte kan med och riktigt klarar av. Det som vid ett första påseende känns distanserat som i en fantasy, drakar o demoner, satan och änglar, hamnar mitt i oss själva och våra möten, mitt i vår vardag, mitt i världens skeende. Och då måste vi ställa oss frågan igen; Detta att människan blir mött av Någon som utan förbehåll vill väl, detta att människans namn är upptecknade i himlen, detta att vi hör Gud till... gäller det alla?

Det låter vackert men menar vi det? Många kristna, och inte minst predikanter, skulle säga och säger att det gäller den som tror och bara den som tror. Det är bara de troende som är upptecknade, bara de troende som möter Någon. Budskapet är tydligt; Omvänd er, annars går det åt helvete.

Att människan, att du och jag, behöver omvändas det är självklart. Det behöver vi hela tiden.

Vi måste ständigt rikta om oss från det allt för egoistiska till det mer kollektiva, från oss själva till andra, från missunnsamhet till generositet, från instängdhet till öppenhet, från tveksamhet till kärlek.

Behovet av omvändelse är oändligt men omvändelsen behövs inte för att mötet med Någon, med Gud ska kunna ske. Guds tillmötesgående står för sig själv. Gud kommer ständigt människan till mötes oavsett...

Allas namn är upptecknade i Guds bok, allt skapat är upptecknat, för sådan är Gud. Så är det, tror jag!

Och med en sådan tro, på gränsen till förvisning, men aldrig ett gränssättande vetande, lever vi våra liv, vår kamp, på gott och ont, med gott och ont.

Och så får änglarna leva sitt liv, sin kamp, för det goda.

Amen

Vi sjunger psalm 832 *Gud i dina händer vilar jag i tro*